100 років тому народився **Клайд Вільям ТОМБО** (14.02.1906 р., шт. Іллінойс, США) – американський астроном, який в 1930 році відкрив дев'яту планету Сонячної системи Плутон. У 1929 р. підключився до багаторічної програми пошуку планети "ікс" за Нептуном, почату ще в 1905 р. засновником обсерваторії Персивалем Ловеллом.

Щоночі Томбо фотографував різні ділянки неба, а вдень, використовуючи спеціальний подвійний мікроскоп (блінк-компаратор), порівнював зображення тих самих ділянок, отримані в різні ночі, з інтервалом від двох до семи днів, сподіваючись помітити повільне переміщення однієї із сотень тисяч зорь на тлі інших світил: вірна ознака того, що це невідома далека планета. Нарешті 18 лютого 1930 р., в 16 годин за місцевим часом, порівнюючи фотопластинки за 23 і 29 січня, на яких була зафіксована область біля зорі Дельта Близнюків,Томбо помітив зсув слабкого зореподібного об'єкта 14,5 зоряної величини.

Наступні спостереження підтвердили, що це нова планета. Офіційно про відкриття дев'ятої планети Сонячної системи, названої Плутоном, було оголошено 13 березня 1930 р. У 1931 р. Томбо був нагороджений медаллю ім. Х.Джексон-Гуїлт Лондонського королівського астрономічного товариства.

В 1936 році Томбо закінчив Канзаський університет і працював в Ловельській обсерваторії до 1943 р. Усього Томбо дослідив близько 90 млн. зоряних зображень. У ході виконання цієї програми відкрив шість зоряних скупчень, дві нові комети, 775 астероїдів і багато змінних зір. Провів також дослідження просторового розподілу галактик, виявивши кілька десятків скупчень галактик і одне надскупчення. У 1943–1945 рр. викладав в Аризонському коледжі у Флагстаффі (нині університет у штаті Аризона), в 1945–1946 у Каліфорнійському університеті в Лос-Анджелесі. З 1946 р. очолював відділ оптичних вимірювань в Абердинській балістичній лабораторії в Лас-Крузі (штат Нью-Мексико). У 1955 р. почав працювати в університеті штату Нью-Мексико (з 1965 р. – професор), де створив «групу планетних досліджень». Разом зі співробітниками досліджував обертання Меркурія, еволюцію Великої червоної плями на Юпітері й розробив нові фотографічні методи для пошуку невеликих супутників Землі.

Томбо до кінця життя не припиняв спостережень неба. Помер 17.01.1997 р.

О. Ю. Колтачихіна